

7 CỘNG VỚI MỘT SỐ, 6 CỘNG VỚI MỘT SỐ

(2 tiết)

A. Mục tiêu

1. Kiến thức, kĩ năng:

- Thực hiện được phép tính **7 + 5, 6 + 5**.
- Khái quát hoá được cách tính 7 cộng với một số, 6 cộng với một số.
- Vận dụng:
 - Thực hiện tính nhẩm 7 cộng với một số, 6 cộng với một số (cộng qua 10 trong phạm vi 20).
 - Tính toán trong trường hợp có hai dấu phép tính cộng để kiểm chứng cách tính 7 cộng với một số, 6 cộng với một số.
- Phân biệt cách tính 9, 8, 7, 6 cộng với một số.
- Nhận biết tính chất giao hoán của phép cộng qua 10 trong phạm vi 20 qua các trường hợp cụ thể, vận dụng so sánh kết quả các phép cộng.

2. Năng lực chú trọng: tư duy và lập luận toán học, mô hình hoá toán học, giao tiếp toán học, giải quyết vấn đề toán học.

3. Tích hợp: Toán học và cuộc sống, Tự nhiên và Xã hội, Tiếng Việt.

B. Thiết bị dạy học

GV: 30 khối lập phương, HS: 10 khối lập phương.

C. Các hoạt động dạy học chủ yếu

KHỎI ĐỘNG

Trò chơi HỎI NHANH – ĐÁP GỌN

GV có thể ra các yêu cầu, chẳng hạn:

- 7 thêm mấy được 10?
- 6 thêm mấy được 10?
- Nói cách cộng 8 cộng với một số, 9 cộng với một số (làm cho đủ chục rồi cộng số còn lại).

BÀI HỌC VÀ THỰC HÀNH

1. Thực hiện phép tính 7 + 5, 6 + 5

Có thể cho HS thực hiện bằng hình thức **Dạy học thông qua GQVĐ**.

HS hoạt động nhóm bốn, mỗi nửa lớp thực hiện một phép tính.

Bước 1: **Tìm hiểu vấn đề**.

HS **nhận biết** được vấn đề cần giải quyết:

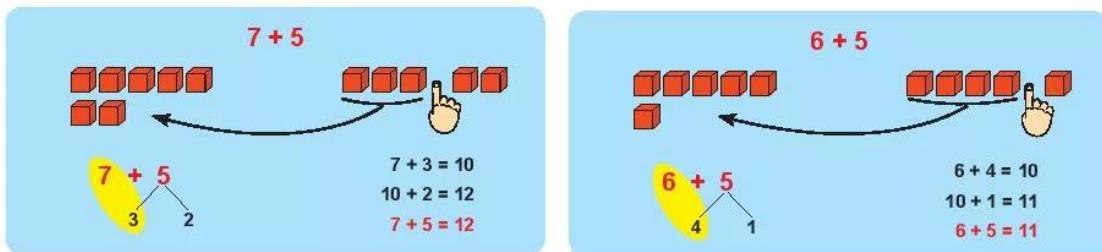
$$7 + 5 = ? \quad (6 + 5 = ?)$$

Bước 2: Lập kế hoạch.

HS thảo luận cách thức tính (hướng các em áp dụng **Làm cho đủ chục rồi cộng với số còn lại**, có thể không cần dụng cụ hỗ trợ).

Bước 3: Tiến hành kế hoạch.

Các nhóm thực hiện, viết phép tính ra bảng con, một vài nhóm trình bày ngắn gọn cách làm.

Bước 4: Kiểm tra lại.

GV giúp HS kiểm tra:

- Kết quả.
- Phép tính có phù hợp vấn đề cần giải quyết $7 + 5 = ?$ $6 + 5 = ?$

2. Khái quát hoá cách cộng qua 10 trong phạm vi 20

GV có thể tiến hành theo trình tự sau:

- Chia lớp thành hai đội, một đội **nêu yêu cầu**, đội còn lại **trả lời**.
 - 9 cộng với một số \rightarrow 9 cộng 1 rồi cộng số còn lại.
 - 8 cộng với một số \rightarrow 8 cộng 2 rồi cộng số còn lại.
 - 7 cộng với một số \rightarrow 7 cộng 3 rồi cộng số còn lại.
 - 6 cộng với một số \rightarrow 6 cộng 4 rồi cộng số còn lại.
- GV khái quát hoá.
 - Giới thiệu thuật ngữ.

Trên đây là các phép cộng qua 10 trong phạm vi 20.

- Cộng các số qua 10 trong phạm vi 20 đều có chung cách làm:
Gộp cho đủ chục rồi cộng với số còn lại (GV viết lên bảng).

LUYỆN TẬP

Bài 1:

- HS tự **tìm hiểu, nhận biết** cách cộng và **thực hiện** (bảng con).

Ví dụ: $7 + 4 = 7 + .? + 1$

Tại sao 7 cộng 4 được viết thành 7 cộng .?. rồi cộng 1?

Do 4 tách thành .?. và 1

4 gồm 3 và 1, vậy ta thay 3 vào .?.

- Khi sửa bài, GV có thể hỏi HS: Khi lấy 7 cộng với một số, tại sao không tách 1 ở số sau? (gộp 7 với 1 không đủ chục).

Bài 2:

- HS **nhận biết**: các phép tính trong bài đều là 7 hoặc 6 cộng với một số.
- Khi sửa bài, thường xuyên cho HS **nhắc lại** cách cộng 7 hoặc 6 với một số.

Bài 3: HS hoạt động nhóm đôi.

- HS **tìm hiểu** bài, **nhận biết**:

- HS **đọc** yêu cầu của bài.
- Làm sao để biết mèo con nào của mèo mẹ?

– HS **thảo luận, nhận biết** tổng của hai số ở mỗi mèo mẹ là số của mèo con (ví dụ: tổng của 9 và 6 là 15, mèo con mang số 15 là con của mèo mẹ màu cam $9 + 6$).

Bài 4:

- Phân tích mẫu:

- Tại sao có phép tính $9 + 5$ (9 hình tròn xanh và 5 hình tròn vàng).
- Tại sao có phép tính $5 + 9$ (5 hình tròn vàng và 9 hình tròn xanh).
- So sánh kết quả hai phép tính ($9 + 5 = 5 + 9$).
- Đếm tính $5 + 9$, thường người ta tính $9 + 5$.

- Khi sửa bài, lưu ý HS:

- $7 + 6 = 6 + 7$, $6 + 5 = 5 + 6$
- Trò chơi **nói** phép tính tiếp theo:
GV: 4 cộng 8 bằng ... HS: 8 cộng 4
...

Bài 5: HS có thể **thực hiện** theo các cách khác nhau.

Ví dụ: $4 + 9$

- $4 + 6 + 3$
- $4 + 9 = 9 + 4$

Bài 6: Khi sửa bài, yêu cầu HS **giải thích** cách làm.

Ví dụ: $9 + 2$ và $3 + 9$.

- $9 + 2 = 11$, $3 + 9 = 9 + 3 = 12$, $11 < 12$ nên $9 + 2 < 3 + 9$.
- Hoặc: Hai tổng cùng có số hạng là 9 , số hạng còn lại $2 < 3$ nên $9 + 2 < 3 + 9$.

Bài 7:

- Tìm hiểu bài và tìm cách làm.

- HS đọc yêu cầu của bài.
- Đếm số quả chuối ở một đĩa (Có thể lấy đĩa A làm mẫu).

Đĩa A có 8 quả chuối, 8 cộng mấy bằng 12? ($8 + 4 = 12$)

Ta phải tìm đĩa có 4 quả chuối (đĩa G).

Đĩa A và đĩa G có tổng số quả chuối là 12.

- Đáp án: A và G, B và E, C và D.

CỦNG CỐ

Phân biệt 9, 8, 7 hoặc 6 cộng với một số.

– Giống nhau: **Gộp cho đủ chục rồi cộng với số còn lại.**

– Khác nhau: **Tách 1, 2, 3 hoặc 4 ở số sau.**